

ČEZMEJNA DELAVNICA Z USPOSABLJANJEM

**»SOCIALNO PODJETNIŠTVO KOT MOŽNOST IZVAJANJA
PRAKTIČNEGA IN UČNEGA MODULA
V SKLOPU SOCIALNE AKTIVACIJE«
(Modul 4)**

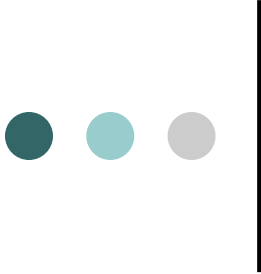
Šalovci, januar 2020

SOCIALNO PODJETNIŠTVO

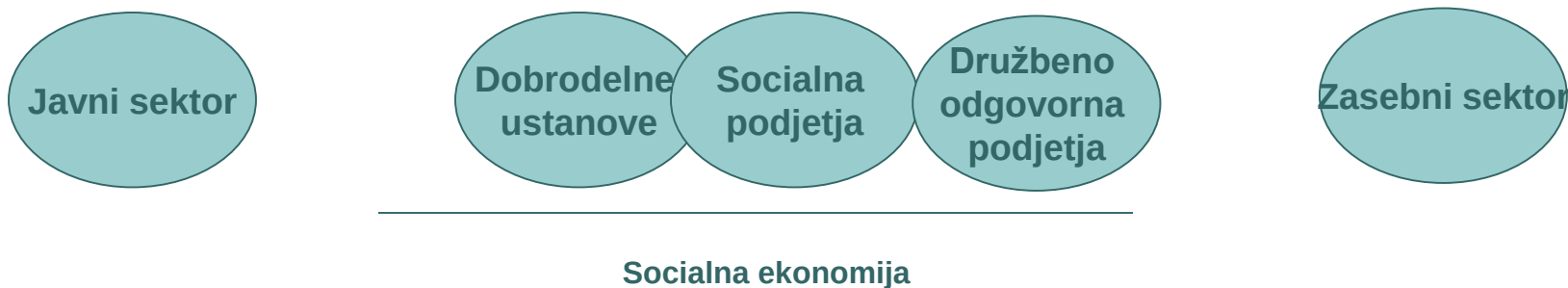
**priložnost za razvoj podeželja
in njegova vloga pri socialni aktivaciji**

Goran in Lili Milošević
Šalovci, januar 2020

KAM UMESTITI SOCIALNA PODJETJA?

Vrsta organizacij med tradicionalnim zasebnim sektorjem in javnim sektorjem

- Najpogosteje definirano kot okolje ekonomskih in družbenih organizacij, ki vzpostavljajo tretji sektor gospodarstva.

KLJUČNI CILJI

1. Iskanje inovativnih poti reševanja družbenih problemov
Krepitev družbene povezanosti.
Boj proti revščini in družbeni izključenosti.
2. Ustvarjanje družbene vrednosti
Ne za posameznika temveč za skupnost.
Reinvestiranje presežkov v dejavnost ali skupnost.
3. Maksimizacija družbenega učinka
Orodje za sprožanje družbenih sprememb.

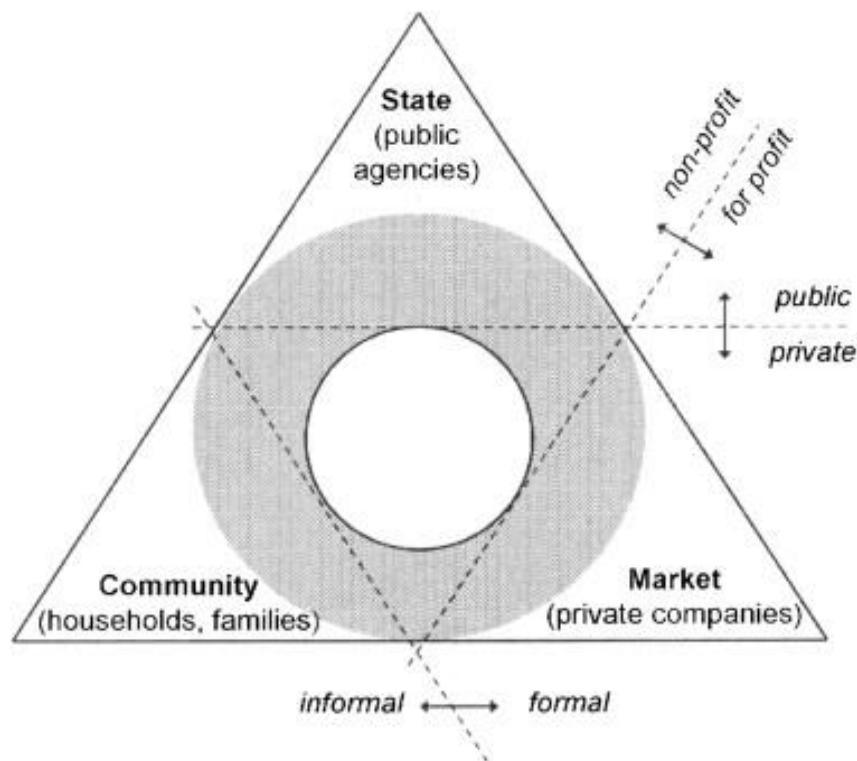
KAM UMESTITI SOCIALNA PODJETJA?

PESTOFF-ov TRIKOTNIK

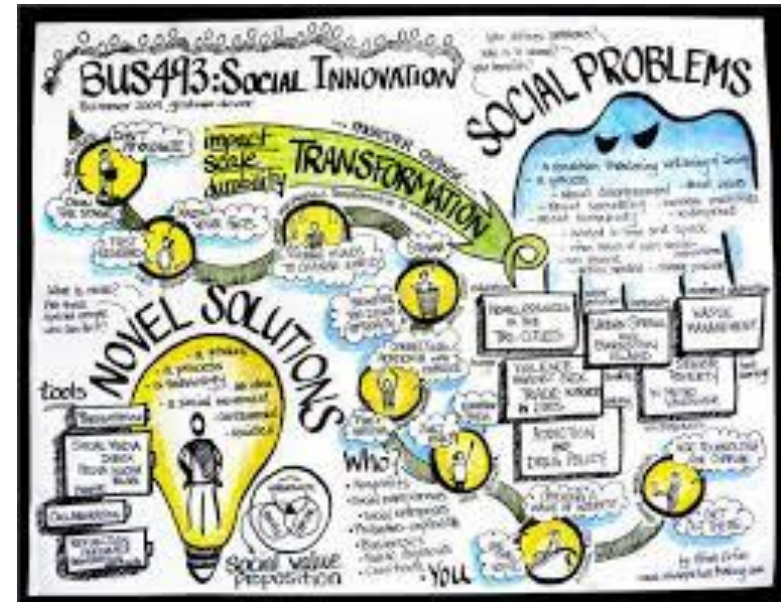
➤ DRUŽBENA UGNEZDENOST
EKONOMSKE AKTIVNOSTI

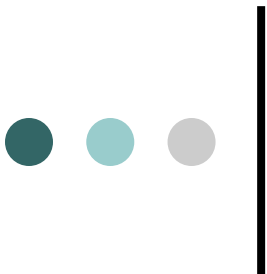
➤ MEHANIZMI DRUŽBENE
INTEGRACIJE (Karl Polanyi)

1. Menjava (trg)
2. Redistribucija (država)
3. Vzajemnost (skupnost)

Socialno podjetništvo kot katalizator družbene transformacije.

Ekonomska in podjetniška dimenzija socialnih podjetij:

- Neprekinjena dejavnost proizvodnje in/ali prodaje blaga in storitev.
- Pomembna raven ekonomskega tveganja.
- Obstoj vsaj minimalnega obsega plačanega dela.

Družbena dimenzija socialnih podjetij:

- Eksplicitni namen ustvarjanja dobrobiti za skupnost.
- Iniciativa sprožena v civilni družbi – rezultat kolektivne dinamike.
- Omejena razdelitev dobička - presežek prihodkov nad odhodki se mora reinvestirati v delovanje organizacije ali v skupnost z namenom doseganja javno koristnih ciljev.

Participativno upravljanje socialnih podjetij:

- Visoka stopnja avtonomije.
- Moč odločanja ni sorazmerna vloženemu kapitalu.
- Udeležba različnih skupin deležnikov pri odločanju in upravljanju.

ELEMENTI USTVARJANJA USPEŠNEGA SOCIALNEGA PODJETJA?

- PREIZKUŠANJE IDEJ
- MERJENJE UČINKOV
- INOVATIVNO
FINANCIRANJE
- SODELOVALNO VODENJE
- PREPRIČLJIVE ZGODBE

društvo za socialno vključenost

Pomurje VČERAJ IN DANES

Visoka brezposelnost
Pomanjkanje delovnih mest

Globalni pristop:

Prenos inovacij in kapitala
od drugod.

Nove razvojne priložnosti:

- Boljše izkoriščanje lokalnih virov – notranji viri inovacij, tradicija **endogeni razvoj**.
- Razvoj lokalne ekonomije na temelju koriščenja lokalno razpoložljivih virov za zadovoljevanje lokalnih potreb.
- Pomen socialnega kapitala.

Izhodišče delovanja - socialno vključevanje oseb iz najranljivejših družbenih skupin v Pomurju.

Razvoj inkluzivnih – vključujočih POSLOVNIH MODELOV, v dejavnostih, ki temeljijo na lokalnih virih in potrebah.

- Obnova in revitalizacija kulturne dediščine.
- Pridelava kakovostne hrane (ekološka in tradicionalna).
- Nega krajine in “zeleni programi”.
- Socialni programi (brezdomci, varstvo starejših, medgeneracijsko sodelovanje).
- Vključevanje v ponudbo ekološkega turizma.
- Center ponovne uporabe.

ŠTIRI RAVNI DELOVANJA

1. PROGRAMI AKTIVACIJE IN DELOVNEGA USPOSABLJANJA

- Izboljšanje delovnih zmožnosti.
- Praktična usposabljanja v realnih delovnih okoljih.

2. UVAJANJE NOVIH OBLIK ZAPOSLOVANJA / VKLJUČEVANJA

- Razvoj dejavnosti primernih za zaposlovanje.
- Uvajanje alternativnih oblik zaposlovanja v socialni ekonomiji.

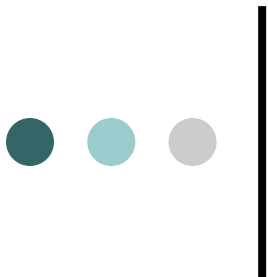

3. RAZVOJ MENTORSKE STRUKTURE

- Notranja in zunanja mentorska mreža.
- Vključujemo strokovnjake iz različnih področij (tradicionalna praktična vedenja in psihosocialna podpora).

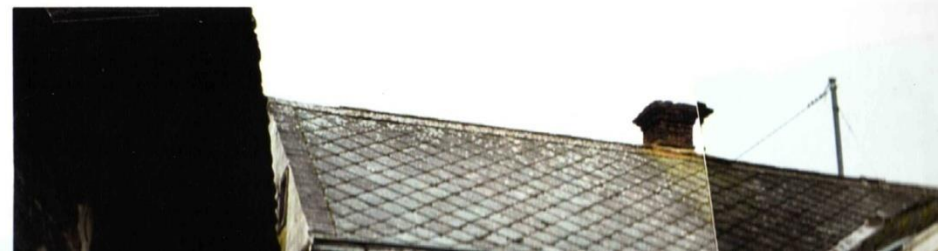
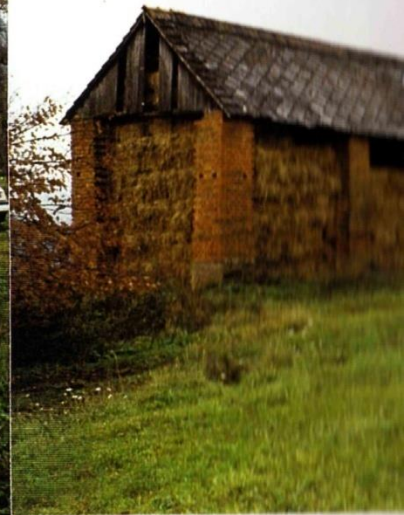
4. RAZVOJ BLAGOVNE ZNAMKE IN TRŽENJE

- Krepitev pomena tržnih virov.
- Pomembnost lokalnega trga in turizma.
- Etična potrošnja in regionalna blagovna znamka.

Korenika
EKO-SOCIALNA KMETIJA

OBNOVA KORENIKA prej

Korenika

EKO-SOCIALNA KMETIJA

pred obnovo

danes

slovenske avtohtone pasme

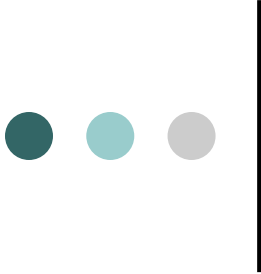

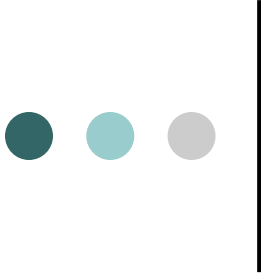

METODE DELA PRI VKLJUČEVANJU IN ZAPOSLOVANJU OSEB IZ RANLJIVIH DRUŽBENIH SKUPIN NA EKO-SOCIALNI KMETIJI KORENIKA

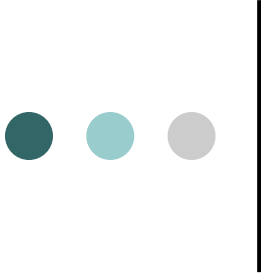
Poslanstvo Korenike

- **Razvoj podeželja.**
 - ✓ Naravna in kulturna dediščina
 - ✓ Razvoj podjetja.
 - ✓ Oživljanje skupnosti.
- **Usposabljanje, socialno vključevanje in zaposlovanje oseb iz ranljivih družbenih skupin.**

Za osebe, ki se vključijo na Koreniko, je pomembno, da zadovoljijo POTREBE po:

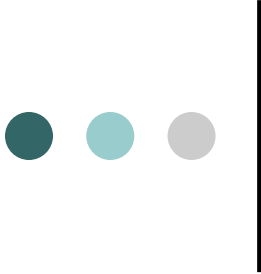
- delu, ki jih veseli in v njem najdejo zadovoljstvo in napredek (delo je pomembna oblika soc. vključevanja);
- osebnostni rasti in socialni mreži;
- definiranju življenjske perspektive.

Projekt vključevanja OMDR v delovno okolje Korenike v šolskem letu 2012 / 2013.

Dejavniki uspešnega vključevanja:

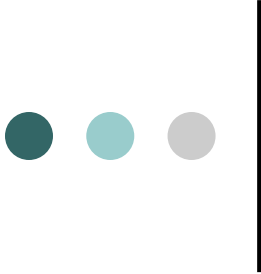
- visoka motiviranost;
- individualni pristop;
- ustrezno delovno in hkrati ustrezno socialno okolje.

Timbilingi z mentorsko strukturo

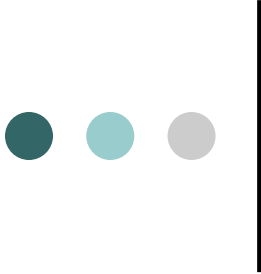
Mentorji-strokovnjaki oz. vodje določenih resorjev:

- pridelava: vrtovi in polja
- zeleni programi;
- lesna delavnica;
- predelava: sušilnica, kuhinja, pakirnica;
- turizem, prodaja;
- vodenje kmetije in proizvodnih procesov;
- pisarniška dela, odprema izdelkov za kupce;
- strokovno/pedagoško vodenje.

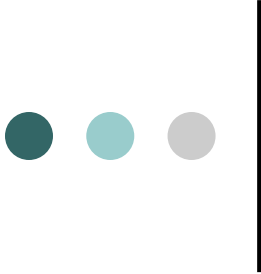
Vsebine in cilji timbildingov

- spoznavanje samega sebe,
- spoznavanje delovnega okolja (cilji, nameni, značilnosti podjetja) in sodelavcev,
- seznanjanje z različnimi vrstami invalidnosti in vživljanje v njihove vsakodnevne izzive/ovire,
- učenje komunikacije (šumi v komunikaciji, odpravljanje ovir v komunikaciji, učenje podajanja razumljivih navodil/sporočil, preverjanje razumevanja navodil/sporočil),
- senzibiliziranje za delo z OPP, odpravljanje ovir v sebi in v okolici,
- usvajanje socialnih veščin za krizne intervencije.

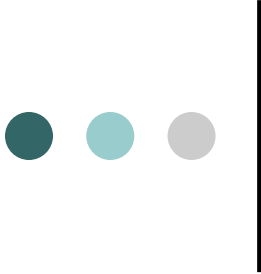
Sistemski okvir delovanja Eko-socialne kmetije Korenika pri uspešnem zaposlovanju in vključevanju oseb iz RDS

- **izobraževanje strok. sodelavcev (mentorjev) s področja dela z ranljivimi družbenimi skupinami** (najbolje je, če je izobraževanje povezano z vodenjem na del. mestu, ker se tako znanje zagotovo aplicira in zaživi v delovnem vsakdanu);
- **organigram** (vsak strok. sodelavec je usposobljen za vodenje delovnega resorja in za delo z ranljivimi družb. skupinami; posamezni zaposleni in soc. vključeni opravljajo dela in naloge v skladu svojimi zmožnostmi in interesi/ ne sledimo vzorcu zaključenih skupin, prostorsko segregiranih pri delu po kriteriju izmerjenega odstotka delovne zmožnosti);

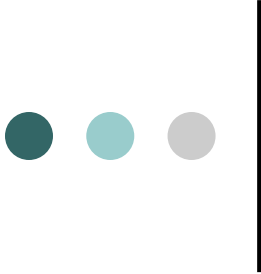
Sistemski okvir delovanja Eko-socialne kmetije Korenika pri uspešnem zaposlovanju in vključevanju oseb iz RDS

- **postavljanje skupnih pravil (smiselni in izvedljivi):** kajenje, odmori, doslednost (javljanje odsotnosti, sankcije za nespoštovanje dogovorov) uvajanje sestankov zbora delavcev, sestankov po posameznih resorjih (delovne vsebine, socialne vsebine);
- **motiviranje zaposlenih: delo v naravi, delo v skladu z zmoglostmi in interesi, informiranje o ciljih in rezultatih podjetja, pohvale, motivacijski govori na srečanjih, družabnih dogodkih** (peka kostanja, zaključki, rojstni dnevi, praznovanja), sodelovanje na eko-festivalih, pri obisku turistov, medijev; izjave za javnost; izleti; dodana vrednost po meri posameznika.

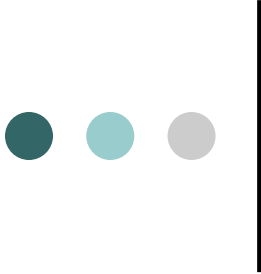
Sistemski okvir delovanja Eko-socialne kmetije Korenika pri uspešnem zaposlovanju in vključevanju oseb iz RDS

- **psihosocialna in vseživljenjska podpora** (njihove stiske se nas tičejo; pomagamo jim prepoznavati težavo in jo razreševati- finančne stiske, bivalne težave, zdravstvene težave, odvisnost; a tu nismo brezmejni, imamo meje, ki jih navezujemo na dejstvo, da smo podjetje). Pomembna je podpora pri pridobivanju življenjskih moči, prevzemanju odgovornosti in sprejemanju odgovornih odločitev.
- **vodenje in podpora strok. sodelavcem** (redna srečanja, analize, sestanki zbora delavcev, delavnih skupin: usklajevanje pri metodah dela, pristopih dela, pisanje poročil in uradnih zaznamkov, sprostivne urice, povezovanje tima), neposredno delo z zaposlenimi in vključenimi.

Sistemski okvir delovanja Eko-socialne kmetije Korenika pri uspešnem zaposlovanju in vključevanju oseb iz RDS

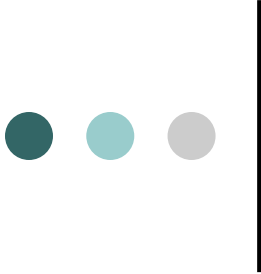
- **individualni programi** (spremljanje delavcev : delovno področje in socialno področje skupaj z njimi: pomoč pri realni oceni lastnih zmožnosti in težav; prevzemanje odgovornosti za odločitve, izbiro, rezultate svojega dela in odnosov z drugimi; skrb zase in svoje življenje ob podpori okolice; spoštovanje okolice, sprejemanje vodenja....). Odnosi zaupanja, iskrenosti, brižnosti in potrpežljivosti.
- **krizne intervencije**; ob dobro postavljenem sistemu delovanja so krizne intervencije individualna pozornost z uporabo ustreznih postopkov, ki jih vnaprej poznamo.

Socialna aktivacija

- **Cilji**

- ✓ Osebo motivirati za vključitev
- ✓ Ji omogočiti NOVO izkušnjo (pozitivno spremembo)
- ✓ Z njo vzpostaviti odnose zaupanja, ji pomagati izgraditi socialno mrežo
- ✓ Ji pomagati, da vzpostavi stik z lastnimi močmi
- ✓ Oseba prepozna lastne želje in vidi svet v katerem je prostor tudi zanjo.
- ✓ Oseba krepi znanje in veščine
- ✓ Se vključi v delovno okolje.

Socialna aktivacija

Odpravljanje notranjih in zunanjih ovir pri socialnem vključevanju uporabnikov

- **Notranje ovire** so v človeku samem (strah, nezaupanje, negativne izkušnje, nerealna pričakovanja, šibko telesno in duševno zdravje, socialne stiske, razne odvisnosti, šibka socialna mreža, nemotiviranost..).
- **Zunanje ovire** so v družbi oziroma delovnih okoljih.
Potrebno je:
 - ✓ Oblikovati dobro strukturirano delovno okolje
 - ✓ Nuditi sistemsko in individualno podporo pri vključevanju
 - ✓ Uporabniku omogočiti, da se vključi v skladu z interesi, sposobnostmi
 - ✓ Uporabniku omogočiti uspeh, pozitivno izkušnjo pri delovnem vključevanju.